

Sygn. akt IV CNP 29/07

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Żyznowski

w sprawie ze skargi wierzyciela M. K.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia
Sądu Rejonowego w B. z dnia 5 sierpnia 2005 r.,
w sprawie z wniosku dłużnika Przedsiębiorstwa E. Spółki z o.o. w B.
przy uczestnictwie wierzycieli:
M. K. i in. , o ogłoszenie upadłości,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 marca 2007 r.,

**odrzuca skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego orzeczenia.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 1 grudnia 2004 r. sędzia komisarz odrzucił zarzuty wierzyciela M. K. przeciwko planowi podziału, a złożone przez niego zażalenie oddalił Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie sygn. akt VIII U .../02.

W złożonej skardze wierzyciel M. K. wnosił o stwierdzenie niezgodności z prawem powyżej powołanego prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 5 sierpnia 2005 r. sygn. akt VIII U .../02. Zgłosił także żądanie uchylenia tego postanowienia oraz poprzedzającego go postanowienia z dnia 1 grudnia 2004 r.

Zaskarżonemu postanowieniu skarżący M. K. zarzucił obrazę przepisów postępowania bowiem:

1. Sąd orzekający w pierwszej instancji był nienależycie obsadzony, którego to uchybienia Sąd odwoławczy nie wziął pod uwagę z urzędu,
2. Wierzyciel M. K. nie został zawiadomiony o planie podziału,
3. Obwieszczenie o planie podziału nie było wywieszone w budynku sądowym,

Wskazał przepisy prawa z którymi orzeczenie jest niezgodne tj.:

1. Art. 67 § 3 i art. 69 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. - Prawo upadłościowe, Tekst jednolity Dz.U. 1991 r. Nr 118 poz. 512 ze zm.,
2. art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 379 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 68 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. - Prawo upadłościowe, Tekst jednolity: Dz.U. 1991 r. Nr 118 poz. 512 ze zm.,
3. art. 81 § 1 i 209 § 1 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. – Prawo upadłościowe, Tekst jednolity: Dz.U. 1991 Nr 118 poz. 512 ze zm.

Wykazując uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.) wskazał, że wierzyciel wniósł o zmianę planu podziału poprzez wykreślenie z planu podziału wierzytelności członka zarządu upadłej spółki E. S. Zarzuty wierzyciela były w jego ocenie zasadne. Gdyby zatem zostały uwzględnione wierzyciel byłby w większym zakresie zaspokojony w postępowaniu upadłościowym. Poprzez wydanie zaskarżonego orzeczenia wierzyciel nie został zaspokojony w postępowaniu upadłościowym w ogóle.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie w sprawie (art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c.), wydanego począwszy od dnia 1 września 2004 r. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2005 r., I CNP 1/05 i uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2005 r., której nadano moc zasady prawnej). Oznacza to możliwość wniesienia skargi od prawomocnych wyroków, nakazów zapłaty, postanowień co do istoty sprawy wydanych w postępowaniu nieprocesowym oraz od postanowień tzw. formalnych kończących postępowanie w sprawie. W judykaturze zostało wyjaśnione, że jest to postanowienie, które poprzez uprawomocnienie się trwale zamyka drogę do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty w danej instancji (por. np. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 1998 r., III CZP 44/98, OSNC 1999, nr 5 poz. 87, z dnia 31 maja 2000 r. III CZP 1/00, OSNC 2001, nr 1 poz. 1 i z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/00, OSNC 2001, nr 2, poz. 22).

Wychodząc z tego założenia, tj., że pojęcie to obejmuje tylko orzeczenia kończące postępowanie jako całość poddaną pod osąd (por. np. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1996 r., OSNC 1997, nr 3, poz. 31) od początku funkcjonowania tego pojęcia w systemie nadzwyczajnych środków zaskarżenia orzecznictwo opowiada się za ścisłym ujęciem tego terminu (por. np. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 1996 r., II CKN 7/96, niepublikowane). Omawiane pojęcie jest przeciwieństwem wyrażenia „postanowienie nie kończące postępowania w sprawie” (por. np. art. 359 oraz art. 394 § 1 k.p.c.). Z tego względu postanowieniami kończącymi w sprawie w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c.

nie są orzeczenia rozstrzygające kwestie wypadkowe, tj., kończące postępowania pomocnicze, lub zamykające fragment, bądź pewną fazę postępowania. Postępowanie w przedmiocie podziału funduszy masy upadłościowej zmierza do urzeczywistnienia podstawowego celu postępowania upadłościowego jakim jest równomierne zaspokojenie wierzycieli. Plan podziału zawiera tabelaryczne uporządkowanie owego podziału według określonych przez prawo zasad. Przyjmując, że plan w znaczeniu orzeczenia wydaje sędzia komisarz, to zarówno jego w tym przedmiocie czynności, jak i właściwego sądu rejonowego (at. 77 pr. upadłościowego) nie są orzeczeniami kończącymi w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. – postępowanie w sprawie.

Nadto wskazać należy, co trafnie podniesiono w literaturze i wyjaśniono w judykaturze (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05 OSNC 2006, Nr 6, poz. 110) omawiana skarga przysługuje tylko wtedy, gdy przez wydanie orzeczenia stronie została wyrządzona szkoda. Właśnie z tego względu wśród jej konstrukcyjnych wymagań przewidziany został obowiązek uprawdopodobnienia jej wyrządzenia (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). Przesłanką dopuszczalności omawianej skargi jest istnienie szkody w chwili wnoszenia skargi, a nie możliwość jej wystąpienia w przyszłości (por. także post. Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05 – OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141). Uprawdopodobnienie nastąpi zatem wtedy, gdy strona tak uzasadni swoje twierdzenie, że będzie można uznać, iż jest ono prawdziwe. W rozpoznawanej skardze skarżący nie uprawdopodobnił szkody w wymagany w ustawie sposób. Brak spełnienia tego wymagania prowadzi także do odrzucenia skargi *a limine*.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. bez rozważania innych – o charakterze nieusuwalnym – braków wniesionej skargi.